

Commissie van Toezicht Penitentiaire Inrichting Rotterdam locatie De Schie

Jaarverslag 2022

Woord vooraf

De terugblik op het voorbije jaar is een moment van reflectie op een bewogen jaar. De opmerkelijke daling van het aantal klachten en grieven is een gestadige trend sinds 2017. Deze kan men uitleggen als toegenomen tevredenheid van gedetineerden met de omstandigheden van hun gevangenschap. Het heeft echter aan controverses niet ontbroken. Dit jaarverslag licht toe welke klippen moesten worden omzeild. Zo kan de “tevredenheid“ worden genuanceerd.

Immers op 10 januari kwam een twintigtal gedetineerden collectief in verzet. Zij verschansten zich na een mislukte bemiddelingspoging. Zij konden zich al eerder niet verenigen met de viruswerende beperkingen. Nadat ze zich uren later overgaven werden ze disciplinair gestraft en overgeplaatst. Het was een symptoom van onvrede dat de lokale en landelijke media bereikte en ook de vers aangetreden minister van rechtsbescherming die enkele uren na zijn benoeming met de opstand geconfronteerd werd.

Pas aan het einde van de winter 2022 werden de beperkingen van de coronamaatregelen versoepeld.

Het is ook een jaar geweest van puzzelen en combineren om voldoende personeel beschikbaar te krijgen en te houden in een periode van aantrekken van nieuw personeel en afscheid nemen van ervaren werknemers die met pensioen gaan. Er is door velen in 2022 in moeilijke omstandigheden hard gewerkt aan het behoud van penitentiaire kwaliteit in de dagprogramma's en de bejegening.

De ervaringen die dit heeft opgeleverd versterken het zelfvertrouwen en de samenwerking. Aan de klachten kan men het penitentiaire klimaat afmeten. Bij toerbeurt zijn wekelijks leden van de Commissie paraat. Voor het toezicht op - en zo mogelijk het bijsturen van- de gang van zaken in de inrichting heeft de Commissie zich kunnen versterken met enkele jongere leden. Ook bij de inrichting kwamen wisselingen bij de afdelingshoofden die in meer permanente posities belandden. Van de Commissie wordt een kritisch tegenwicht verwacht van “buitenstaanders”.

De Commissie verzamelt en bundelt observaties voor een maandelijks gesprek met de directie. Alternatieven worden verkend, incidenten worden onderzocht, lacunes worden opgespoord en zo mogelijk opgelost. De beklagcommissies hebben helderheid gebracht in de toepassing van de regels. Er zijn in het verslagjaar weer de nodige noten gekraakt en er is door de ervaringen bespreekbaar te maken weer een belangrijk rendement van het toezicht toegevoegd aan de lerende organisatie. De dynamiek van de permanente discussie over de humane grenzen van de vrijheidsbeneming bewerkstelligt evenwichtige verhoudingen bij de aanpak van mensen in hun extreme situatie. In toenemende mate zijn deze verhoudingen gebaseerd op vertrouwen. Een woord van waardering en dank is op zijn plaats voor al diegenen die daaraan in 2022 hun bijdragen leverden.

mr. Hendrik Vis
Voorzitter Commissie van Toezicht PI De Schie, Rotterdam

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. De inrichting.....	5
3. Samenstelling en mutaties van de Commissie van Toezicht.....	5
4. Cijfers over 2022	5
5. De toezichthoudende taak	7
6. De adviestaak	11
7. De bemiddelingstaak	11
8. De rechtsprekende taak	12
9. Overige vermeldenswaardige activiteiten en gebeurtenissen.....	12
10. Algemene conclusies.....	12
Bijlagen.....	14

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2022 van de Commissie van Toezicht van de Penitentiaire Inrichting Rotterdam, locatie De Schie (hierna: PI De Schie).

Het jaarverslag geeft, naast enige statistische gegevens over omvang en aard van de ingediende klachten, een impressie van de waarnemingen die de leden van de Commissie hebben gedaan tijdens hun werkzaamheden. Ook zijn de belangrijkste gesprekspunten opgenomen die tijdens de vergaderingen van de Commissie, wel of niet in aanwezigheid van de directie, de revue zijn gepasseerd.

De toezichthoudende taak heeft in dit jaar in wisselende vorm plaatsgevonden: door eigen waarneming op de diverse afdelingen, dan wel door telefonische gesprekken met afdelingshoofden waarvan een schriftelijk verslag wordt gemaakt dat is besproken tijdens de maandelijkse commissievergaderingen. Een kort overzicht van de bevindingen van de portefeuillehouders bevindt zich in dit jaarverslag.

De Commissie dankt de directie, de juridisch medewerker, de afdelingshoofden en alle overige medewerkers voor de constructieve, effectieve en prettige samenwerking in 2022.

Commissie van Toezicht, maart 2023

2. De inrichting

PI De Schie kent een Huis van Bewaring en een Gevangenis. PI De Schie is een *extra beveiligde inrichting* die plaats biedt aan (levens)lange gestraften en gedetineerden met een vluchtgevaar of een maatschappelijk risico (GVM). Daarnaast is PI De Schie één van de drie in Nederland bestaande penitentiaire inrichtingen voor van terrorisme verdachte personen, de Terroristen Afdeling (TA). Ook is er een afdeling voor extra zorgvoorziening (EZV).

3. Samenstelling en mutaties van de Commissie van Toezicht

De Commissie bestond op 31 december 2022 uit twaalf leden met verschillende achtergronden. Tevens hebben er in december 2022 sollicitatiegesprekken plaatsgevonden ter vervanging van een lid, en ter uitbreiding van de Commissie. De benoemingsprocedure van deze twee nieuwe leden loopt. Van de huidige twaalf leden fungeren vier leden als beklagvoorzitter. Zij zijn werkzaam binnen de rechtspraak, de advocatuur en het wetenschappelijk onderwijs. De overige leden fungeren als weekcommissaris en tevens als bijzitter bij de beklagzittingen. Hun maatschappelijke achtergrond betreft onder andere de strafrechtsketen, zoals politie en Openbaar Ministerie, reclassering, maar ook de gerechtstolken. Daarnaast zijn er leden met een achtergrond in de publieke (gemeentelijke) sector, alsook in de private (bedrijfsleven) sector. Een arts maakt eveneens deel uit van de Commissie. Met inachtneming van de diverse achtergronden zijn de portefeuilles verdeeld over de leden.

Van één lid is in 2022 afscheid genomen met dank voor de bewezen diensten.

De Commissie wordt ondersteund door een secretaris en een administratief medewerker. Het secretariaat is ondergebracht bij de Rechtbank Rotterdam, locatie Dordrecht.

4. Cijfers over 2022

Aantal beklagzittingen

In 2022 zijn er 31 beklagzittingen gehouden. Het merendeel van de zittingen heeft weer fysiek plaats gevonden. De advocaten werden in de gelegenheid gesteld desgewenst deel te nemen via een audio- en visuele verbinding (Teams).

Aantal contacten met de Gedeco in 2022

In 2022 is door het daartoe aangewezen commissielid een aantal vergaderingen van de Gedeco bijgewoond, voor zover toegestaan vanwege de coronamaatregelen. De Gedeco is een inspraakorgaan van gedetineerden met betrekking tot de inrichting (zie blz. 12).

Aantal medische klachten in 2022

	2022	2021
Aantal klachten	23	20
Bemiddeld hoofd medische zaken	11	8
Naar medisch adviseur	9	6
Naar RSJ	1	1
RSJ gegrond	1	0
Ontslag/overplaatsing (niet bemiddeld)	3	5

Overzicht ingediende klaagschriften en grieven 2022

Een overzicht van het aantal ingediende klaagschriften en grieven dat via bemiddeling of behandeling op beklagzittingen is afgedaan, is achter in dit jaarverslag opgenomen. De doorlooptijd van de klachten was dit jaar sneller dan voorgaande jaren. Een verklaring hiervoor ligt in de winst die bemiddeling opleverde. Bij de voorbereiding die de juridisch medewerker deed, werd regelmatig de lucht geklaard en bleek de klacht opgelost.

Overzicht soorten ingediende klachten en grieven per onderwerp in 2022

Soort klachten/grieven	Griev 2022	Klachten 2022	Griev 2021	Klachten 2021	Klachten 2020
Activiteiten (arbeid)	6	17	34	34	36
Activiteiten (diversen)	8	5	7	10	136
Activiteiten (luchten)	8	14	5	4	11
Activiteiten (sport)	6	11	1	11	91
Bejegening	42	36	56	28	21
Contact buitenwereld (bellen)	7	6	7	16	22
Contact buitenwereld (bezoek)	5	31	24	79	105
Contact buitenwereld (media)	1	0	0	1	3
Contact buitenwereld (post)	1	3	0	4	6
Controle	6	14	4	28	30
Dagprogramma, beveiliging en toezicht op maat (DBT)	3	32	2	37	27
Disciplinaire straf	0	63	4*	69	102
Eisen verblijfsruimte	4	1	1	1	7
Geweld	1	0	0	1	0
Informatie/procedure	34	77	21	89	102
Nog onbekend**	2	12	14	9	11
Ordemaatregel	1	17	0	27	21
Persoonlijke voorwerpen	10	28	6	37	44
Regime	1	1	1	19	6
Rekening courant/zak- en kleedgeld	4	17	2	13	13
Selectie/overplaatsing (extern)	1	4	2	17	6
Selectie/overplaatsing (intern)	5	11	0	10	14
Transport	1	0	1	1	0
Verlaten inrichting	1	10	0	2	6
Verzorging (diversen)	13	18	9	17	36
Verzorging (godsdienst/levensovertuiging)	1	5	7	5	21
Verzorging (medisch)	5	25	4	19	15
Verzorging (persoonlijk)	4	8	9	8	14
Totaal	181	466	221	624	964

5. De toezichhoudende taak

In de maandelijkse vergaderingen van de Commissie staat de toezichhoudende taak centraal. Door uitwisseling met de directie van actuele aangelegenheden wordt gestreefd naar het voorkomen van klachten en het verbeteren van de gang van zaken binnen de inrichting. In deze vergaderingen komt ook het te voeren dan wel gevoerde beleid van de directie ter sprake.

Er heeft in 2022 overleg met de afdelingshoofden plaatsgevonden. Het overleg met de afdelingshoofden wordt normaal gesproken één keer per jaar gehouden. Agendapunten voor dit overleg komen zowel van de Commissie als van de afdelingshoofden. De directie is geen deelnemer aan dit overleg. Een goed begrip van elkaars rollen en knelpunten bevordert de verstandhouding en het oplossingsvermogen.

De maandelijkse vergaderingen hebben voornamelijk weer fysiek plaatsgevonden. De vergadering van augustus 2022 is vanwege de vakanties komen te vervallen.

Portefeuilles

Er zijn 15 portefeuilles. Per portefeuille is een commissielid de hoofdverantwoordelijke. De portefeuillehouders hebben regelmatig overleg met de betrokkenen van de diverse sectoren en doen daarover verslag in de maandelijkse commissievergadering. De portefeuillehouders completeren het beeld dat in de contacten met gedetineerden en het overleg met de directie is ontstaan. Ook leveren de portefeuillehouders materiaal aan voor het jaarverslag en ten minste éénmaal (maar bij voorkeur tweemaal of vaker) per jaar doen zij schriftelijk verslag aan de vergadering van de Commissie.

De Commissie maakt gebruik van diverse instrumenten om zicht te krijgen op de werkelijkheid van het penitentiaire bedrijf. Daartoe verdeelt ze haar aandacht over de diverse afdelingen en onderwerpen. De informatie die aldus wordt verzameld, wordt in de vergadering met de directie besproken om de gang van zaken te evalueren en waar nodig en mogelijk voorstellen te doen om deze bij te stellen.

De A-afdeling [A1 en A2]

Dit is een gevangenisafdeling voor 48 personen met een groot deel zwaargestraften. Het aantreden van een nieuw afdelingshoofd halverwege het verslagjaar betekende enerzijds een verstrakking van de toepassing van de regels, anderzijds een toename van de voorspelbaarheid van de aanpak door het verschaffen van duidelijkheid en het in ruime mate bereid zijn om gehoor te bieden en uitleg te geven. De Commissie ziet een toename van klachten in de tweede helft van het jaar maar ook een gestegen waardering voor het afdelingsklimaat. Ook de medewerkers tonen hun tevredenheid met de verbeterde sfeer. Dit is voor een organisatie met wisselend samengestelde teams een opgave geweest toen het gevaar van ziekteverwekkers was geweken. Voor nieuw-geworven personeel is geïnvesteerd in opleiding en begeleiding.

De A3-afdeling (Terroristenafdeling (TA) en afzonderingsafdeling)

Zogeheten 'terroristen' komen in aanmerking voor een apart regiem met zware beperkingen. De afdeling is naast de PI Vught en de PI Zwolle de enige afdeling voor deze doelgroep. Er zijn 14 cellen ingericht voor deze groep, die gescheiden verblijf biedt van de andere afdelingen

De helft van de capaciteit is bestemd voor 2 levenslang gestraften die als acuut gevaarlijk worden beschouwd. Zij vergen veel persoonlijke aandacht van het speciaal opgeleide en getrainde personeel. *Van de andere gedetineerden wordt verwacht dat zij minstens 10 uur per week arbeid leveren.* Samen sporten en bidden op vrijdag is mogelijk. Ook kunnen zij een studie volgen.

De inspectierapporten over de TA geven een gunstige ontwikkeling te zien op het gebied van humane bejegening. Nu eens nemen klachten in aantal toe met de bedoeling om collectief versoepelingen af te dwingen, dan weer is het rustiger als men de situatie in de gegeven omstandigheden kan verdragen.

De Isolatie afdeling bestaat om de disciplinair gestraften te herbergen. Geregeld worden gedetineerden gestraft wegens geweldpleging, contrabande en telefoonbezit. De Commissie past ook hier haar wekelijks toezicht uitdrukkelijk toe om schade als gevolg van de complete afzondering te beperken.

De B-afdeling (gevangenis)

Het afdelingshoofd heeft tot 1 juni 2022 de leef afdeling (B1, B2 evenals B3) met een capaciteit van 72 cellen met een gevangenisregime onder zijn hoede gehad. Op deze afdeling zitten momenteel 7 levenslanggestraften.

Sinds juni 2022 werken er twee afdelingshoofden op de leef afdeling B, samen met 21 PIW'ers. Aan het begin van het jaar heeft zich een opstand voorgedaan, alle betrokken gedetineerden hebben disciplinaire straffen gekregen en zijn nadien overgeplaatst naar andere inrichtingen. Zulks had ook tot gevolg dat er veel klachten bij de Beklagcommissie aangemeld werden welke ondertussen afgehandeld zijn.

Op de B1 afdeling is er weer begonnen met de selectie van gedetineerden voor een zelfredzame dagbesteding van de tijd buiten de cel. Dit traject vangt aan met het schrijven en indienen van een motivatiebrief en bovendien dient de verzoeker een brandschone staat van dienst te hebben.

De C-afdeling (EZV)

Ook op deze afdeling is halverwege het jaar een nieuw afdelingshoofd aangesteld. Het vertrek van oudgedienden levert ook op deze afdeling een uitdaging op voor de samenwerking en de alertheid van observaties. Voor het herkennen van ziektebeelden en het uitwerken van een aanpak worden kennis en vaardigheden ontwikkeld om mensen met ernstige gedragsstoornissen te kunnen begeleiden. Sommigen zijn langdurig in afwachting van plaatsing in een Tbs-kliniek. Anderen komen wegens de ernst van hun problematiek in aanmerking voor doorplaatsing naar een schaarse plek in een Penitentiair Psychiatrisch Centrum. De assistentie van de inrichtingspsychologen is voor het maatwerk van de bejegening onontbeerlijk.

De D-afdeling (Huis Van Bewaring)

Het afdelingshoofd is weer terug na lange afwezigheid wegens ziekte. Het team vormt een leuke, jonge ploeg en de sfeer onderling is opvallend goed.

De quarantaine-inkomstenafdeling op de D3 is in de loop van 2022 opgeheven.

Veel aandacht is er voor de opsporing van contrabande op de afdeling. Bijna wekelijks is de drugshond op de afdeling aan het werk. Celcontroles geven inzicht in verstoppingen.

Activiteitenprogramma

Sport

PI De Schie kent binnen twee grote gymzalen. Eén daarvan is ingericht als fitnessruimte (sinds corona een grote ruimte, daarvoor gebruikten ze een kleinere ruimte), de ander kan worden gebruikt voor zaalsporten zoals basketbal of badminton. Buiten is een nieuw sportveld en een sportluchtplaats, maar deze laatste wordt vaker gebruikt om te luchten dan om te sporten.

Gedetineerden hebben recht op 2 x 45 min sport per week (1x fitness moment en 1x zaalsportmoment). Gedetineerden in het plusprogramma mogen 3 x 45 min sporten per week. Het personeel kan ook gebruikmaken van de sportfaciliteiten. Gedetineerden maken graag gebruik van sport.

In de coronaperiode zijn de toestellen 1,5m uit elkaar gezet en werd met kleinere groepen gesport. De sportafdeling heeft handboeken met oefeningen verstrekt aan de gedetineerden die zij op cel konden doen. De sportmomenten (2x45 min) konden doorgaan. Het 3^e moment voor het plusprogramma ging niet door. Soms werd de fitnessapparatuur buiten gezet.

Aandacht van de Commissie is er voor de tijd tussen de verschillende sportmomenten. Deze is kort, en men moet in deze tijd douchen. Dit doet men bij de sport om de douches op de afdelingen niet te belasten gelet op de drukte, er is geen douche op eigen cel. Gedetineerden kunnen vanwege dit korte tijdbestek niet altijd hun verhaal kwijt. Personeel probeert de persoonlijke verzorgingsmomenten te plannen na het sporten, maar dit is soms lastig.

Onderwijs

De fulltime leraar is 5 dagen per week aanwezig. Per lesuur geeft hij aan 5-6 gedetineerden les. De onderwijslokalen zijn gevestigd op de sluis. Het onderwijs wordt individueel gegeven. De docent heeft sinds kort een eigen laptop. In 2022 zijn er grote tv's aangeschaft die kunnen worden gebruikt als digibord, voor het geven van presentaties en online lessen te bekijken. Er wordt gebruik gemaakt van YouTube-filmpjes ter ondersteuning. De docent volgt nu bijscholing om zich te bekwamen als NT2-docent. Als de docent niet aanwezig is vanwege ziekte of vakantie, wordt er geen onderwijs gegeven of komt het onderwijs neer op zelfstudie.

Elke gedetineerde heeft recht op basisonderwijs (Engels, Nederlands, Rekenen, VCA etc.). Het onderwijs is gekoppeld aan het Detentie- & Re-integratieplan en individueel. De docent maakt een programma op maat waaraan de gedetineerde werkt op de computer. Gedetineerden die de Nederlandse taal niet beheersen kunnen een programma volgen in hun eigen taal. De begeleiding is dan soms lastig. Het komt in dit geval vaak neer op zelfstudie. Als een gedetineerde meer/ander onderwijs wil, wordt gekeken of dat aansluit op het re-integratieplan en de doelen die de gedetineerde heeft. Het is dan zelfs mogelijk een MBO-2 traject te volgen. De praktijkervaring die nodig is bij een MBO-opleiding doen gedetineerden op bij de arbeid. Omdat de duur van de opleiding niet altijd aansluit op de duur van detentie wordt hier niet veel gebruik van gemaakt. In 2022 volgden 2-3 gedetineerden een MBO-opleiding.

De examens worden afgenomen door een bedrijf van 'buiten' (Andere Start). Er was in 2022 geen wachtlijst.

Ook levenslang gestraften kunnen onderwijs volgen met het oog op een zinvolle dagbesteding (niet i.v.m. re-integratie).

Voorheen werd gebruik gemaakt van vrijwilligers vanuit Humanitas die Nederlands onderwijs gaven. Dat is nu lastig i.v.m. krapte op de arbeidsmarkt. Daarom wordt er nu gewerkt met stagiaires, dat is stabielier.

Bibliotheek

Gedetineerden mogen per week een uur naar de bibliotheek. Zij kunnen een boek huren (mag mee naar cel), spelletjes spelen, met elkaar praten of gebruikmaken van een computer. Een piw'er is hierbij aanwezig. Kookboeken worden het meest gehuurd. Er zijn ook boeken aanwezig in vreemde talen. De Schie en Hoogvliet wisselen boeken uit om de collectie te vernieuwen.

Gedetineerden kunnen bij de bibliothecaresse aangeven dat ze geïnteresseerd zijn in een boek. Gekeken wordt dan of dat boek ook anderen zou aanspreken zodat het besteld kan worden. Enige tijd leefde het idee de bibliotheek af te schaffen. De gedetineerden zouden een tablet op cel krijgen. Dit bleek niet haalbaar. Om die reden is minder geïnvesteerd in de bibliotheek. Thans is de gedachte de bibliotheek te behouden. Ook wordt er meer aandacht besteed aan laaggeletterdheid.

Geestelijke verzorging

In de beschikbaarheid van geestelijke verzorging is dit jaar enige stabiliteit bereikt.

Er kwam een einde aan een langdurige ziekte van één van de imams die zeer werd gemist.

Afscheid werd genomen van de humanist die een tiental jaren actief is geweest en de verdienste heeft om het vak filosofie te introduceren voor geïnteresseerden. De nijpende problemen die velen hadden met de contactbeperkingen als gevolg van de coronamaatregelen, ebden gedurende het jaar weg door de versoepelingen, die ook weer bezoek zonder toezicht mogelijk maakten. Het is geen verplichting om zich te voorzien van geestelijke ondersteuning maar voor het overgrote merendeel lijkt het een waardevolle tijdsbesteding die het mentale welzijn ten goede komt. Ook het collectieve aspect om met geestverwanten het vrijdaggebed bij te wonen of de oecumenische viering in het weekeind mee te maken is van betekenis. De kern van het werk is het vertrouwelijk gesprek waar mensen hun hart kunnen uitstorten en gehoor kunnen vinden voor hun levensvragen en in de 'spiegel' kunnen kijken en hun levensloop en idealen kunnen heroverwegen.

Medische zorg

Sinds medio 2022 is er een nieuw hoofd Zorg, die haar werk met enthousiasme doet.

Het derde jaar dat we met Covid te maken hebben is een stuk rustiger geweest. De quarantaine-afdeling voor nieuw binnenkomende gedetineerden kon worden opgeheven. Er hebben zich een tweetal uitbraken voorgedaan onder gedetineerden, maar die waren snel onder controle. Wel is Covid in de zin van arbeidsuitval van het personeel nog altijd een belangrijke factor.

De artsen komen van Medzorg (voorheen FMMU). Er was meer wisseling van artsen dan gewenst. Met de regiomanager van Medzorg is dit in goede harmonie opgelost.

De verpleegkundigen vormen een stabiele, goede en ervaren ploeg. Zij hebben veel deskundigheid en inzet.

De formatie van psychologen is compleet. Het team is ervaren. Zorgelijk is dat het aanbod van GZ-psychologen voor de gevangenis nog altijd zeer schaars is. DJI gaat het aantal opleidingsplaatsen voor GZ-psychologen uitbreiden. Door de samenwerking met het PPC Scheveningen hoopt PI De Schie daarvan ook te profiteren.

De psychiater (formatie 2 dg/week) is een betrouwbare stabiele factor. De dienstverlening van de apotheek en het laboratorium is naar behoren.

Er is in 2022 een suïcide van een gedetineerde geweest. Het rapport van de Calamiteiten Onderzoek Commissie geeft geen blijk van verwijtbare tekortkomingen in de zorg en is inmiddels naar de IGJ ter beoordeling gestuurd.

De hoeveelheid medische klachten (blz. 5) is relatief klein en in lijn met vorige jaren.

Arbeid

Omdat de arbeid door de maatregelen vanwege de corona-epidemie anders georganiseerd diende te worden, zijn er wachtlijsten ontstaan. Ook is er onder de gedetineerden meer belangstelling voor arbeid dan voorheen. De inzet van personeel was ook hier een groot aandachtspunt. Niet alleen was het personeel minder inzetbaar vanwege een hoog ziekteverzuim en de eisen die de quarantaine bij besmetting met zich meebracht, tevens is sprake van een meer structureel personeelstekort dat samenhangt met de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

Winkel en voeding

Per februari 2022 heeft een nieuw afdelingshoofd de winkel in haar portefeuille. In die hoedanigheid heeft zij de winkel in PI Vught ook bezocht. Er gaat wel eens wat mis maar door de kennis van de procedures en de korte lijnen met Vught wordt dit snel aangepakt en meestal opgelost. Als het gaat om grotere klachten wordt ook de Gedeco bij de oplossing betrokken. Artikelen die niet geleverd kunnen worden, worden gecrediteerd maar daar heeft een gedetineerde niet veel aan. Sommige klachten over de winkel raken het beleid en worden om die reden opgenomen met de juridisch medewerker en de directie. Het afdelingshoofd vraagt zelf naar klachten op andere afdelingen en kijkt dan naar trends. Zij is positief over het functioneren van de winkel en geeft aan dat klachten vaak veroorzaakt worden door externe partijen. In verband met de zorgplicht worden structurele klachten gemeld bij het hoofdkantoor van DJI.

Omdat het systeem van de rekening courant niet eenvoudig te begrijpen is wordt aan de uitleg ervan aan gedetineerden extra aandacht besteed.

Er is een nieuwe leverancier van maaltijden. Deze duidelijk geapprecieerd door de gedetineerden; er wordt veel minder weggegooid. Wel waren er aanvankelijk wat kinderziekten bij de distributie.

Veiligheid

Het is over het algemeen goed gesteld met de veiligheid in de PI. Er blijven zorgen als het gaat om de contrabande. De afdeling Huis van Bewaring springt er wat dat betreft uit. Telefoons en drugs worden bij controles regelmatig aangetroffen. De directie treedt hier consequent in op. Er waren geen ontvluchtingen. De procedures worden goed nageleefd.

Medewerkers van de PI zijn wel geschrokken van het in de brand steken van auto's van het personeel die op de parkeerplaats van de PI stonden.

Bij het maandelijkse overleg van de Commissie met de directie komt veiligheid vast aan de orde. In de PI is op elke afdeling een AED aanwezig en de medewerkers kunnen de AED bedienen.

Het hoofd veiligheid is erg blij met het nieuwe digitale camerasysteem. Het zicht is er met sprongen op vooruit gegaan.

Zorgelijk blijft het aantal vacatures voor nieuwe beveiligers. Het aanbod uit een toch al krappe arbeidsmarkt ondervindt veel concurrentie.

Externe contacten

De voorzitter heeft tot nov 2022 deel uitgemaakt van de landelijke Klankbordgroep van de Commissies van Toezicht om aldus gezamenlijke belangen te behartigen en het netwerk te voeden van Inspecties, RSJ, DJI en de landelijke Themabijeenkomst van de Commissies van Toezicht te organiseren.

Hij heeft deelgenomen aan het digitale overleg van de voorzitters van de commissies dat 2 keer heeft plaatsgevonden in het verslagjaar. De aandacht is onder meer gevestigd op de vacatures en de personeelswerving, het behoud van de penitentiaire kwaliteit en de isolatie als disciplinaire straf.

6. De adviestaak

Ook in 2022 is er aandacht besteed aan de samenwerking tussen de Commissie en de directie om te kijken op welke punten deze nog verbeterd kan worden. Daarbij is het tekort aan arbeidsmedewerkers, piw-ers en beveiligers voor zowel de Commissie als de directie een terugkerend punt van zorg gebleken. Verder is gesproken over het zonwerende folie op de A3-afdeling.

7. De bemiddelingstaak

De Commissie streeft ernaar in zoveel mogelijk daarvoor geschikte klachten en grieven te bemiddelen. Rogatoire verzoeken, klachten over disciplinaire straffen, ordemaatregelen, verlof en bejegening worden gewoonlijk niet bemiddeld. Deze bemiddelende taak stelt de weekcommissarissen in staat zich persoonlijk door de gedetineerden te laten informeren over de ervaringen van het verblijf in de PI. De op deze wijze opgehaalde informatie is cruciaal voor het vervullen van de taak van de Commissie. Sinds de inzet van de juridisch medewerker van de PI blijken veel grieven en klachten na een gesprek vooraf door deze functionaris te worden ingetrokken. Een deel van de niet-opgeloste klachten en grieven wordt opgelost en ingetrokken na bemiddeling door de weekcommissaris. Dit gesprek vindt plaats in aanwezigheid met de

juridisch medewerker of een andere vertegenwoordiger van de PI. De overige klachten worden op zitting behandeld door de beklagcommissie.

8. De rechtsprekende taak

Gemiddeld drie keer per maand (met uitzondering van de zomermaanden en december) komt de beklagcommissie bij elkaar. De beklagzittingen vinden in de regel plaats op donderdagochtend of donderdagmiddag. Normaal gesproken vindt de zitting in een daarvoor gereserveerde ruimte in PI De Schie plaats.

Per zitting worden er gemiddeld ongeveer acht klachten behandeld. Voorafgaand aan de klachtenbehandeling vinden, indien geagendeerd, de rogatoire verhoren plaats. Tijdens de beklagzitting krijgen, voor zover aanwezig, beide partijen de mogelijkheid om hun klacht of verweer toe te lichten en over en weer op elkaar te reageren. Vervolgens beslist de beklagcommissie, bestaande uit de voorzitter en twee leden. De uitspraak kan mondeling geschieden of nadien schriftelijk. Tegen de uitspraak van de beklagcommissie kunnen klagers of de directie in beroep gaan. Dit gebeurt met enige regelmaat.

Daarnaast probeert de Commissie in toenemende mate klachten zonder zitting af te doen. Dit betreft voornamelijk kennelijk niet-ontvankelijke klachten.

9. Overige vermeldenswaardige activiteiten en gebeurtenissen

Op 17 mei 2022 heeft een incident op de parkeerplaats van PI De Schie plaatsgevonden waarbij auto's van gevangenismedewerkers in brand zijn gestoken. Dit heeft tot commotie onder medewerkers geleid.

Gebruikelijke activiteiten als een nieuwjaarsreceptie werden nog niet georganiseerd. Het jaarlijkse diner met de directie waarbij tevens afscheid wordt genomen van leden die de Commissie hebben verlaten heeft in 2022 wel weer plaats gevonden. Dit gold ook voor de landelijke themadag van de Commissies van Toezicht.

10. Algemene conclusies

In 2022 is een afname van het aantal klachten en grieven te zien. Dit kan onder meer verklaard worden door het prima werk van de juridisch medewerker. Daarnaast heeft de directie ook ingezet op de betere communicatie met de gedetineerden alsmede het betere inlevingsvermogen van de medewerkers.

De samenwerking tussen de directie, de afdelingshoofden en de leden van de Commissie was zoals in voorgaande jaren goed en constructief.

managementoverzicht 2022																				
	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	instroom grief	totaal naar klacht	uitstroom	uitstroom klacht	doorloop grief	doorloop tijd	gegrond	ongegrond	deels gegrond	overgedragen	niet ontvangen	ingetrokken	ingetrokken na bemiddeling	afdoening na rogatoir zitting	grief afgedaan	eind voorraad	
januari	218	73	60	13	0	62	51	11	103	1	11		2	12	12	8		6	10	229
februari	229	67	51	16	0	58	47	11	164	2	9	1	1	6	25	3		2	9	238
maart	238	69	43	26	0	75	61	14	87	2	10		5	16	15	9	2	4	12	232
1e kwartaal	218	209	154	55	0	195	159	36	118	5	30	1	8	34	52	20	2	12	31	232
april	232	51	38	13	1	93	72	21	143	6	9		2	12	41	2	3	1	17	190
mei	190	36	27	9	6	62	52	10	110	4	12		4	1	25	3		4	9	164
juni	164	62	36	26	6	97	87	10	109	1	22		2	30	26	2	1	5	8	129
2e kwartaal	232	149	101	48	13	252	211	41	121	11	43		8	43	92	7	4	10	34	129
juli	129	52	33	19	0	77	48	29	66		13		2	2	9	24			27	104
augustus	104	46	34	12	4	36	20	16	90				4	2	12				18	114
september	114	53	43	10	0	99	87	12	98	9	26		2	17	22	9	2		12	68
3e kwartaal	129	151	110	41	4	212	155	57	85	9	39		8	21	43	33	2		57	68
oktober	68	41	39	2	1	32	27	5	46		7	1	1	2	12	6			3	77
november	77	51	44	7	1	50	49	1	73	4	13		2	6	11	4	2	6	2	78
december	78	77	28	49	1	46	41	5	34		1		5	7	16	7		7	3	109
4e kwartaal	68	169	111	58	3	128	117	11	51	4	21	1	8	15	39	17	2	13	8	109
Totaal	218	678	476	202	20	787	642	145	94	29	133	2	32	113	226	77	10	35	130	109

	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	grief naar grief	totaal uitstroom	uitstroom klacht	uitstroom grief	doorloop tijd	gegrond	ongeground	deels gegrond	overgedragen	niet ontvangen	ingetrokken	ingetrokken na bemiddeling	afdoening na rogatoir zitting	grief afgedaan	eind voorraad			
Totaal 2022	218	678	476	202	20	787	642	145	94	29	133	2	32	113	226	77	10	35	130	109	
Totaal 2021	388	845	607	238	16	1015	804	211	121	35	194	2	30	181	265	37	13	43	215	218	
Totaal 2020	195	965	965	0	0	772	772	0	89	14	186	3	23	166	281	42	10	47		388	

